

**УТВЪРЖДАВАМ:
КРЕМЕНА ШОПОВА
ДИРЕКТОР НА ПГГСД „НИКОЛАЙ ХАЙТОВ“**

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ
НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД
2025/2026г.**

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРАВИЛНИКА

Чл.1. Настоящият правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд в училището се издава въз основа на Кодекса на труда, Закона за здравословни и безопасни условия на труд, Ръководството на МОН за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училищата от 2011 година и всички действащи подзаконовни актове, отраслови и ведомствени правила за здравословни и безопасни условия на труд.

Чл.2. Целта на правилника е да се организира и контролира прилагането на: основните правила на трудовото законодателство за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд в училището, основните правила за безопасна работа при прозводствено обучение и практика, основните изисквания за пожарна безопасност, бедствия и терористични заплахи и оказването на долекарска помощ.

Чл.3. Задачите на правилника са: да се регламентират специфичните условия на обучение и труд в училището, за да се предотвратят всички опасности за живота и здравето на учениците, учителите и служителите; да се предотвратят професионални заболявания и трудови злополуки при обучението и труда в училището; да се създадат предпоставки за пълно физическо, психическо и социално благополучие на обучаваните и работещите в училището.

Чл.4. По смисъла на термина “здравословни условия на труд” се разбират такива условия на обучение и труд, които позволяват нормално функциониране на човешкия организъм, т.е. параметрите на учебната среда отговарят на санитарно – хигиенните норми и изисквания.

Чл.5. По смисъла на термина “безопасни условия на труд” се разбира такова състояние на сградата, машините, съоръженията, инструментите, материалите и други материални условия в училището , които предотвратяват рязкото влошаване здравето на учениците, учителите и служителите, т.е. ограничават травматичните увреждания и професионалните заболявания.

Чл.6. Правилникът се утвърждава от Директора на ПГГСД “Н.Хайтов” гр. Варна

II. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДИРЕКТОРА

Чл.7. Директорът на ПГГСД “Н. Хайтов” гр. Варна отговаря за цялостната организация, изпълнението и контрола на дейностите по осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд в училището.

Чл.8. Разработва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в началото на учебната година

Чл.9. Организира запознаването на учениците, персонала и родителите с Правилника в началото на учебната година.

Чл.10. Разработва в началото на учебната година планове за действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари, съгласувано с агенция “Гражданска защита” и служба “Пожарна и аварийна безопасност”. Плановете се приемат от Педагогическия съвет и всички длъжностни лица и учениците в училището се запознават с плана срещу подпис.

Чл.11. Осигурява пожарната безопасност чрез спазване на действащите нормативни актове и предписания, в съответствие с наредба 1з-2377/15.09.2011г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обекти, издадена от МВР и Министерството на регионалното развитие и благоустройство. Провежда тренировки за действия при евакуация на учениците, учителите и служителите в училището.

Чл.12. Актуализира състава на комитет по условията на труд /до 10 човека/ и осигурява обучението на членовете.

Чл.13. Утвърждава и контролира програмата за оценка на работните места и за оценяване на риска в училището.

Чл.14. При наличие на риск се утвърждава програма за предотвратяване, намаляване или ограничаване на риска.

Чл.15. Осигурява задължителните периодични медицински прегледи на длъжностните лица.

Чл.16. Осигурява на всеки работещ подходящо обучение по ЗБУТ в съответствие със спецификата на работното му място и професия.

Чл.17. Установява, разследва, регистрира и отчита трудови злополуки.

Чл.18. Утвърждава списък на работните места и професии, за които се осигуряват работно облекло и лични предпазни средства.

Чл.19. Осигурява безопасна техническа експлоатация, обслужване, ремонт, периодични прегледи и изпитания на енергийните съоръжения.

Чл.20. Заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището пред финансиращите органи.

Чл.21. Осигуряване на материали и инструменти ,във връзка с безопасността на ученици, учители и персонал при зимни условия на обучение и труд.

Чл.22. Организира режим на ползване на спортните площадки от граждани, както следва:

до 14.09.2025г. до 23.00 часа

от 15.09 - 30.09.2025 г.- само в почивни дни до 23.00 часа

от 01.10.2025 - 31.05.2026г. - само в почивни дни до 22.00 часа

Не се допускат граждани по време на провеждане на учебни занятия.

III. ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИТЕ, ОСИГУРЯВАЩИ БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Чл.23. Ревизионна книга за вписване на констатации и предписания на контролните органи за спазване на трудовото законодателство, заверена от Инспекция по труда.

Чл.24. Заповед за определяне на длъжностно лице за организиране на дейностите, свързани с професионалните рискове.

Чл.25. Документация на отговорника за безопасност и здраве при работа.

Чл.26. Документация на комитета по условията на труд.

Чл.27. Заповед за състава на комисията по оценяване на риска и документация по оценяването на риска. Протоколи от измервания на факторите на работната среда и на специфичните показатели за безопасност на оборудване и работни места.

Чл.28. Досиета на сгради, работно оборудване и съоръжения, които отразяват съответствието изискванията за безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност, протоколи за периодични изпитвания и приемателни протоколи.

Чл.29. Документи на моторните превозни средства, удостоверяващи изправното им техническо състояние преди излизане и след завръщане в училището.

Чл.30. Списък на работещите лица по длъжности и професии, които имат право на работно облекло, вид и срок на износване.

Чл.31. Списък на професиите, длъжностите, работните места и видовете работа, за които на работещите се осигуряват лични предпазни средства и специално работно облекло.

Чл.32. Протоколи за извършени периодични проверки на специалното работно облекло и личните предпазни средства.

Чл.33. Заповед за видовете инструктажи и длъжностните лица, които ще ги извършват.

Чл.34. Книги за инструктажи с приложени програми и инструкции за безопасно обучение и труд:

- за начален инструктаж с издадена служебна бележка, съхранявана в личното досие в служба “Личен състав”.
- за инструктаж на работното място /за експлоатация на машини или при дейности, които са опасни за здравето и живота/;
- за периодичен инструктаж при практическо обучение и труд;
- за извънредни инструктажи при станали злополуки в сферата на образованието или при смяна на работното място

Чл.35. Програма за провеждане на начален инструктаж на новопостъпилите ученици, учители и служители.

Чл.36. Документация за обучението на всички длъжностни лица, отговорни за дейностите по ЗБУТ, както и на провеждащите инструктажите. Допълнение във връзка с ДВ бр.102/22.12.2009г. – в сила от 01.01.2010г. Длъжностните лица, които ръководят и управляват трудовите процеси; лицата, които са определени от работодателя да провеждат инструктажите по ЗБУТ трябва да бъдат обучавани не по-рядко от веднъж на 1 година и продължителност не по-малко от 6 учебни часа.

Чл.37. Документация за трудовите злополуки – регистър за вписване, декларации, протоколи и заповеди.

Чл.38. Списък на работещите, подлежащи на задължителни периодични медицински прегледи.

Чл.39. Заповед за определяне на длъжностно лице за координация на дейностите по осигуряване на пожарна и аварийна безопасност.

Чл. 40. Заповеди за:

- назначаване на нещатна комисия за определяне категорията на помещенията в зависимост от дейността за пожарна опасност и степента на пожароустойчивост на сградата;
- пожаробезопасно извършване на огневи работи;

- пожаробезопасно използване на електрическите уреди;
- забрана за тютюнопушене в училището;
- изключване на ел. захранването в кабинетите, работилниците и другите помещения /без тези с денонощно потребление/;
- поддържане и проверка на противопожарните средства, инсталации, съоръжения, уреди и други;
- определяне на нещатен щаб за ръководство на действията при ликвидиране на пожари;
- подготовка и инструктаж на личния състав по пожарна и аварийна безопасност.

Чл.41. Документация по пожарна и аварийна безопасност: досиета на обектите, инструкции за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност, план за действие на персонала при гасене на пожар и ликвидиране на аварии, план за пожарна безопасност при извършване на ремонтни работи, план ихеми за евакуация на ученици, учители и служители, дневник за изключване на ел. захранването след работно време, протокол за периодични проверки на състоянието на противопожарната техника, протокол от проверка на резервоарите за гориво към котелното, протоколи от комисията за определяне на категорията на производство по пожарна опасност на помещенията в училището и степента на пожароустойчивост, актове за извършване на огневи работи.

Чл.42. Документация за съоръженията с повишена опасност – заповедта за назначението на длъжностното лице с приложено копие от свидетелството за правоспособност, договор с лице, лицензирано за осъществяване ведомствен технически надзор, ревизионна книга, досие на всяко съоръжение, инструкции за безопасна експлоатация, протоколи от извършени ремонти и изпитания.

Чл.43. Заповед за определяне на лице с трета квалификационна група и електротехническо образование, което да контролира изправността на ръчните инструменти, захранвани с ел. енергия и документация за извършваните проверки.

Чл.44. Определяне на отговорници по здравословни и безопасни условия на обучение и труд в учебните кабинети по химия, физика и тези за обучение с компютри, физкултурния салон и спортната площадка, шлосерската и електротехническата работилница, парокотелното помещение и работилниците за учебна практика. Документация с инструкции за специфичните изисквания за осигуряване на ЗБУТ при обучение и труд.

Чл. 45 Да се изпълнят всички мерки за безопасност в кабинетите по химия, физика и биология.

Чл. 46. При ремонтни дейности да се поставят предпазни заграждения, предупредителни табели и съответните знаци.

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ ПО УЧЕБНА ПРАКТИКА, ЛАБОРАТОРНИ УПРАЖНЕНИЯ И ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРАКТИКА И КЛАСНИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ

Чл.47. /1/ Да извършват по утвърдената програма, необходимите инструктажи на учениците и да ги регистрират в съответната книга.

/2/ Преди всяко учебно занятие да провеждат ежедневен инструктаж за безопасна работа.

/3/ Преди започване на учебния час да проверяват внимателно състоянието на машините, съоръженията, инструментите, апаратите, материалите и други принадлежности за осигуряване на безопасно обучение.

/4/ Да обръщат внимание за дисциплината в кабинета, работилницата и обекта, поведението на учениците, кога и какво им е разрешено и кое е строго забранено.

/5/ Непрекъснато да обучават и възпитават учениците за създаване на навици за правилна и безопасна работа.

/6/ По време на учебните часове непрекъснато да наблюдават състоянието на машините, съоръженията, инструментите, апаратите, материалите и другите материални условия за провеждане на занятията. При забелязване на най-малки неизправности и отклонения незабавно да прекратява учебната дейност и уведоми зам. директора по УПД.

/7/ Да знаят във всеки момент местопребиваването на всеки ученик от учебната група и каква дейност извършва.

/8/ Да не допускат в работното помещение ученик без работно облекло и да не се работи без необходимите лични предпазни средства.

/9/ Да следят и осигуряват спазването на режима за обучение и почивка.

/10/ Да не възлагат на учениците несвойствени за тях задачи и да ги съобразява с физическото им състояние.

/11/ При злополука да вземат незабавно мерки за оказване на първа медицинска помощ и да се уведомява директора на училището.

/12/ Да не остават в помещенията за обучение ученици в отсъствието на учител.

/13/ При провеждане на часове в базово предприятие, учениците задължително да се инструктират за правилата в даденото предприятие и да контролират и осигурят спазването им.

/14/ Да съдействат за безопасното поведение на учениците в коридорите, стълбището и при опазване на училищното имущество, за да не се допуснат наранявания и нанасяне на щети.

/15/ Класните ръководители на 8 клас да запознаят учениците с евакуационните планове в училище.

/16/ Всички класни ръководители да запознаят учениците с Правилника за осигуряване на ЗБУ на обучение и труд.

V. ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНО ОБУЧЕНИЕ

Чл.48. На учениците се забранява:

1. Самоволно да извършват работа, която не им е възложена от учителя;
2. Да отклоняват вниманието си по време на часовете с разговори помежду си, разговори с мобилни телефони, таблети и други несвойствени дейности.
3. Да влизат и напускат учебните кабинети и работилниците без разрешението на учителя.
4. Да пушат в района на ПГГСД “Николай Хайтов” и учебната база за производствена практика, да употребяват наркотични и упойващи вещества
5. Да палят огън по какъвто и да е повод.
6. Да тичат по коридорите и стълбището на училището и да се блъскат.
7. Да носят остри предмети и ножове,наргилета,
8. Да се навеждат през прозорците и парапетите на стълбището.
9. Да отварят електрическите, противопожарните и аварийни табла,пожароизвестителната система и други съоръжения и оборудване.
10. Да извършват ремонти на машини, съоръжения, ел. уреди и други.
11. Да разхвърлят материали около работното си място.
12. Да влизат с МПС и ги паркират в двора на училището

Чл. 49. Учениците са длъжни:

1. В часовете по учебна практика да присъстват с работно облекло и предоставените от учителя предпазни средства.

2. Да спазват установената дисциплина, ред, чистота и култура на поведение на всяко място от учебния процес.

3. Да се хранят само през почивките и на определените за целта места.

4. Да започват практическо и лабораторно обучение само след проведен инструктаж.

5. Да изпълняват указанията на дежурния учител.

6. При ПО и БА евакуацията да се извършва според евакуационните планове и обозначителни стрелки.

7. При извършване на ремонтни дейности да не преминават предпазните заграждения и да спазват предупредителните знаци и табели.

8. Да спазват правилата за безопасност на движението

VI. ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ В КОМПЮТЪРНАТА МРЕЖА

Чл.50. Директорът на училището организира дейността по изпълнението на тези правила, и осигурява достъп до компютърната мрежа, ефективен и постоянен контрол, планирането на мерки по организацията за спазване на правилата за работата на учениците в мрежата и защита от вредно или незаконно съдържание в интернет.

Чл.51. Организира в началото на всяка учебна година запознаване на учениците и родителите/настойниците с правилата за безопасна работа в мрежата.

Чл. 52. Учителите, педагогическите специалисти и ръководителите по направление ИКТ са длъжни да:

1.Разясняват правилата за безопасно и отговорно поведение при работа в мрежата на образователната институция и в интернет.

2.Осъществяват постоянно наблюдение и контрол върху работата на учениците в мрежата на образователната институция в учебно време.

3.Предприемат незабавни мерки за преустановяване на достъпа на учениците до незаконно и вредно съдържание в мрежата.

4.Уведомяват незабавно директора на училището при нарушаване на правилата, случаи на кибертормоз или при установяване на незаконно и вредно съдържание или поведение в мрежата.

5.Оказват подкрепа на ученици – обект на кибертормоз, чрез първоначална психологическа подкрепа от психолог, чрез разговор за снижаване на напрежението у ученика.

6.Сигнализират при необходимост Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживее на ученика с цел оценяване на нуждата от насочване към социални услуги за оказване на последваща подкрепа.

Чл. 53. Учениците са длъжни да спазват следните правила :

1. Не дават лична информация: име, адрес, парола от електронна поща, профил в социална мрежа, личен телефонен номер, училището, в което учи.

2. Не дават информация за местоработата или личен и служебен телефонен номер на родителите, настояниците, близките, приятелите, съучениците и познатите си без тяхно разрешение.

3. Не изпращат и не качват онлайн свои снимки и видеа, без преди това да е обсъдено и взето решение с родителите ми.

4. Не изпращат и не качват онлайн снимки и видеа на приятели, съученици, роднини, учители, близки, познати и др., без преди това да е обсъдено с тях, а в случаите, когато се касае за мои приятели, съученици, да е съгласувано от тяхна страна и с родителите им.

5. Не отговарят и не отварят прикачени файлове на електронна поща, получена от непознат подател. Тя може да съдържа вирус или друга зловредна програма, която да увреди компютъра/телефона/таблета или да го направи уязвим за външен достъп.

6. Ще се посъветват с родителите си/учител, преди да свалят или инсталират нова програма/приложение на компютър, телефон, таблет, както и не правят нищо, което може да увреди компютъра или чрез дадено действие да се разкрият данни за тях и семейството им.

7. Нещата, които правят в интернет, не трябва да вредят на други хора или да противоречат на установените правила (част от тях са уредени в закони).

8. Известно им е, че е забранено да се използва чуждо потребителско име, парола и електронна поща.

9. Не пишат и не качват нищо, което може да е обидно или унижително за други хора.

10. Незабавно информират възрастен (родител, учител, директор, зам. директор), когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно или на материали с вредно или незаконно съдържание, което може да бъде порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.

11. Не отговарят на съобщения, които са обидни, заплашителни, неприлични или ги карат да се чувстват неудобно. Информират родителите си/класния ръководител, учител, директор, зам. директор за такива съобщения.

12. Ако някой ги обижда или тормози онлайн, не отговарят. Докладват го на отговорен възрастен (родител, учител, директор, зам. директор). Могат и сами да докладват, като подадат сигнал на самия сайт или на посочените адреси: www.gdbop.bg; www.cybercrime.bg; www.spasidete.com; www.facebook.com/bgcybercrime; www.safenet.bg и го блокират. Добре е да направят веднага екранна снимка (скрийншот) на съответния разговор или съдържание като електронно доказателство, което предават на отговорен възрастен.

13. Внимават, когато разговарят в чат. Помнят правило №1: че хората онлайн не винаги са тези, за които се представят и могат да търсят определена информация, с която да злоупотребят с тях или с другите хора. Правило №2 е че не правят нищо на друг човек в мрежата, което не искат да им се случи и на тях.

14. Ако се случи да попаднат на информация или друго съдържание в Мрежата, което не им харесва или ги плаши по някакъв начин, могат да подадат сигнал на денонощната и безплатна Националната телефонна линия за деца 116 111, на отдел „Киберпрестъпност“ на ГДБОП (<http://www.cybercrime.bg/bg>), на Центъра за безопасен интернет на адрес: www.safenet.bg, или на техния телефон 124 123, или през чат-модула на www.safenet.bg

Настоящият правилник е приложение №6 към ПДУ и е приет на заседание на педагогическия съвет.